

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2023
Α΄ ΦΑΣΗ

E_3.Λλ3Α(α)

ΤΑΞΗ: Γ΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ: ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Ημερομηνία: Τρίτη 3 Ιανουαρίου 2023
Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**A1.**

Άλλοι (από τους Ρωμαίους) ήθελαν να φύγουν προβάλλοντας ο καθένας και μια δικαιολογία). Μερικοί παρασυρμένοι (ή σπρωγμένοι) από ντροπή (παρ)έμεναν. Αυτοί δεν μπορούσαν ούτε να προσποιηθούν ούτε να (συγ)κρατήσουν τα δάκρυσ τους· κρυμμένοι στις σκηνές (τους) είτε παραπονούνταν για τη μοίρα τους (ή έκλαιγαν τη μοίρα τους) είτε θρηνούσαν για τον κοινό κίνδυνο μαζί με τους φίλους τους.

Τότε ο Έννιος αγανακτισμένος επειδή (που) ο Νασικός τόσο φανερά ψευδόταν είπε: «Τι (λοιπόν) (λες ή συμβαίνει); Εγώ δεν αναγνωρίζω τη φωνή σου;» Μήπως θέλεις να μάθεις τι (του) απάντησε ο Νασικός; «Είσαι αναιδής άνθρωπος. Εγώ όταν σε ζητούσα, πίστεψα την υπηρέτριά σου ότι εσύ δεν ήσουν στο σπίτι».

Καθώς (ή: όταν) ο Οκταβιανός επέστρεφε στη Ρώμη μετά τη νίκη του στο Άκτιο, πήγε να τον συναντήσει κάποιος άνθρωπος που κρατούσε(κρατώντας) ένα κοράκι Το είχε διδάξει να λέει τα εξής: «Χαίρε, Καίσαρα, νικητή στρατηγέ». Ο Καίσαρας ενδιαφέρθηκε πολύ να αγοράσει το κοράκι· το αγόρασε λοιπόν για είκοσι χιλιάδες σηστερτίους. Το παράδειγμα αυτό παρακίνησε κάποιον παπουτσή να μάθει/να διδάξει τον ίδιο χαιρετισμό σ' ένα κοράκι. ¹

B1.α.

1. γ
2. β
3. γ
4. γ
5. α
6. β

¹ Η μετάφραση αντλήθηκε από το ψηφιακό βοήθημα www.study4exams.gr

B1.β. Ο Πόπλιος Βεργίλιος Μάρων (70-19 π.Χ.) είναι αναμφίβολα ο «εθνικός ποιητής» των Ρωμαίων: η *Αινειάδα* του (Aeneis), που αποτελεί ίσως το «πιο κλασικό έργο όχι μόνο της ρωμαϊκής αλλά και ολόκληρης της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας», είναι ένας πολύπλοκος και πολυδιάστατος συνδυασμός της *Οδύσσειας* και της *Ιλιάδας* σε καλλιμαχικές διαστάσεις και αναγνωρίστηκε εξαρχής ως το εθνικό έπος των Ρωμαίων.

Λογοτεχνικά πρότυπα: *Αινειάδα*: Όμηρος, *Εκλογές*: Θεόκριτος, *Γεωργικά*: Ησίοδος

B2.

βιρτουόζος: **virtute**
διαμονή: **remanebant**
γνωστός: **cognosco**
δωμάτιο: **domi**
Απρίλιος: **aperte**
ουμανισμός: **homo**
ινστιτούτο: **instituerat**
μιλιούνια: **milibus**
κοστούμι: **sutorem**
δόγμα: **doceret**

Γ1.α.

mercatorum: **mercatoribus**
vultum: **vultuum**
lacrimas: **lacrimae**
domini: **dominorum**
exemplum: **exempla**
salutationem: **salutationibus**
vocem: **vox**
verborum: **verbum**
parem: **paria**

Γ1.β.

ingenti: **plus / plurimum**
quid: **quem**
sui: **meum / meus-mi**
illam: **illa**

Γ2.α.

cupiebat: **cupiunto**
fingere: **ficturus eras**
poterant: **possimus**
sensit: **sensus est**

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2023
Α΄ ΦΑΣΗ

E_3.Λλ3Α(α)

fecerit: **fiat**
visne: **volemusne**
scire: **scito**
dicere: **dicentia**
emit: **emissetis**
attulit: **allatus esset**

Γ2.β.

Αποθετικό ρήμα (ρηματικός τύπος) α συζυγίας: indignatus < indignor - indignatus sum – (indignatum) - indignari

Απαρέμφοτο μέλλοντα:

indignaturum esse

Αιτιατική σουπίνου:

indignatum

Δοτική ενικού μετοχής ενεστώτα:

indignanti

Γενική πληθυντικού μετοχής μέλλοντα:

indignatorum

Α΄ πληθυντικό υποτακτικής μέλλοντα:

indignaturi simus

Δ1.α.

Actiaca ante victoria

Δ1.β.

Romae (απρόθετη γενική γιατί το ουσιαστικό είναι όνομα πόλης, α΄ κλίσης και ενικού αριθμού)

Athenis (απρόθετη αφαιρετική γιατί το ουσιαστικό είναι όνομα πόλης, α΄ κλίσης και πληθυντικού αριθμού)

in Italia (εμπρόθετη αφαιρετική γιατί το ουσιαστικό είναι όνομα χώρας)

Δ1.γ.

inter vos incitavistis

Δ1.δ.

Volebasne (voluistine) scire quid Nasica responsurus esset?

Δ1.ε.

Noli discere salutationem

Ne didiceris salutationem

Δ2.α.

virtute, **quae incredibilis erat**

Δ2.β.

Nasica sensit id domini iussu **ab illa dictum esse**

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2023
Α΄ ΦΑΣΗ

Ε_3.Λλ3Α(α)

Δ2.γ. Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση, που λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης με ρήμα το *sensit*. Εισάγεται με τον ιστορικό ή διηγηματικό σύνδεσμο *cum*, ο οποίος αναφέρεται σε διηγήσεις του παρελθόντος και υπογραμμίζει τη βαθύτερη σχέση της δευτερεύουσας με την κύρια δημιουργώντας ανάμεσά τους μια σχέση αιτίου και αιτιατού. Εκφέρεται με υποτακτική, που κάνει φανερό τον ρόλο του υποκειμενικού στοιχείου και πιο συγκεκριμένα, με υποτακτική υπερσυντελικού (*venisset*) γιατί εξαρτάται από το ρήμα *sensit* της κύριας πρότασης που είναι ιστορικού χρόνου και δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν.

Δ2.δ.

corporum: ονοματικός ετερόπτωτος προσδιορισμός γενική κτητική στο *magnitudine*

se: υποκείμενο του απαρεμφάτου *non esse* ταυτοπροσωπία – λατινισμός

tenens: επιρρηματική τροπική μετοχή συνημμένη στο *homo*

corvo: δοτική προσωπική στην απρόσωπη έκφραση *venit in mentem*

Δ2.ε.

Caesar dixit **se** domi **satis** salutationum talium **audire**